

Ustawa o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury

z dnia 23 stycznia 2009 r. (Dz.U. Nr 26, poz. 157)

Tekst jednolity z dnia 1 marca 2018 r. (Dz.U. 2018, poz. 624)

Spis treści

	Art.
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1–4
Rozdział 2. Organy Krajowej Szkoły	5–15
Rozdział 2a. Kształcenie ustawiczne	15a–15c
Rozdział 3. Aplikacje sędziowska i prokuratorska	16–37
Rozdział 4. Prawa i obowiązki aplikantów	38–52
Rozdział 4a. Egzamin referendarski	52a–52e
Rozdział 5. Wykładowcy i pracownicy Krajowej Szkoły	53–55
Rozdział 6. Przetwarzanie danych osobowych	56
Rozdział 7. Zmiany w przepisach obowiązujących	57–64
Rozdział 8. Przepisy przejściowe i końcowe	65–75

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Wprowadzenie

1. **Zakres regulacji.** Rozdział 1 składa się z 4 artykułów, które 1 stanowią przepisy ogólne KSSiPU. Regulacje te mają zatem zastosowanie do pozostałych przepisów zamieszczonych w KSSiPU, chyba że przepisy merytoryczne wyraźnie wyłączają ich stosowanie. W regulacjach omawianego rozdziału uregulowano kwestie związane z ustrojem Krajowej Szkoły i jej zadaniami. Określono też organ sprawujący nadzór nad Krajową Szkołą – jest nim Minister Sprawiedliwości i wskazano zakres tego nadzoru. Ponadto zawarto

fragmentaryczną regulację dotyczącą mienia i finansów Krajowej Szkoły, która nakazuje do tych spraw stosować odpowiednio przepisy dotyczące państwowych szkół wyższych.

Art. 1. [Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury; uprawnienia nadzorcze Ministra Sprawiedliwości]

1. Tworzy się Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, zwaną dalej „Krajową Szkołą”, której celem jest kształcenie i doskonalenie kadr sądów powszechnych i prokuratury.

2. Krajowa Szkoła posiada osobowość prawną.

3. Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór nad Krajową Szkołą w zakresie zgodności jej działania z przepisami ustawowymi i statutem.

Spis treści

	Nb
1. Zakres przedmiotowy	1
2. Krajowa Szkoła jako zakład administracyjny	2
3. Nadzór nad Krajową Szkołą	3

- 1 1. **Zakres przedmiotowy.** Ustęp 1 komentowanego przepisu nie stanowi typowego określenia zakresu przedmiotowego ustawy. Zgodnie bowiem z jego dyspozycją została utworzona Krajowa Szkoła, posiadająca osobowość prawną (zob. ust. 2). Wobec tego – jak każda osoba prawna – w obrocie prawnym występuje we własnym imieniu i na swoją odpowiedzialność, a ponadto może pozywać i być pozywana. Swoboda Krajowej Szkoły w wykonywaniu swoich zadań nie ma jednak charakteru absolutnego, gdyż jest ograniczona przez przepisy prawa, w tym przez unormowania KSSiPU (np. art. 3, 4 i 12). Krajowa Szkoła jako państwowa osoba prawna prowadzi samodzielną gospodarkę w zakresie określonym przepisami ustaw i w tym aspekcie została wyposażona w majątek stanowiący własność Skarbu Państwa [szerzej na temat gospodarki finansowej państwowych osób prawnych, zob. *K. Sawicka*, *Formy prawno-organizacyjne jednostek sektora finansów publicznych*, w: *E. Ruśkowski* (red.), *Prawo finansowe sektora finansów publicznych, System Prawa Finansowego*, t. II, Warszawa 2010, s. 77 i n.]. W konsekwencji tego, do kwestii związanych z gospodarką finansową mają zastosowanie m.in. przepisy

FinPubU, o ile przepisy dotyczące państwowych szkół wyższych nie będą stanowiły inaczej (zob. art. 4 KSSiPU). Koresponduje to zresztą z art. 100 ust. 2 PrSzkolWyż, który stanowi, że uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zatwierdzanego przez senat uczelni, zgodnie z przepisami o finansach publicznych oraz o rachunkowości, przy czym należy pamiętać, że do Krajowej Szkoły norma ta znajduje odpowiednie zastosowanie (a więc z modyfikacjami jej dyspozycji), a nie wprost (por. art. 4 KSSiPU).

Obok tego, że Krajowa Szkoła działa na podstawie przepisów ustaw, zwłaszcza KSSiPU, należy mieć też na względzie, iż wpływ na jej funkcjonowanie ma jej statut, który określa m.in. organizację Krajowej Szkoły (szerzej zob. kom. do art. 4).

2. Krajowa Szkoła jako zakład administracyjny. Krajowa Szkoła 2 jest zakładem administracyjnym, gdyż nie można jej zakwalifikować do kategorii organów administracji publicznej w znaczeniu ustrojowym, agencji rządowej czy przedsiębiorstwa państwowego. Zakład administracyjny to pojęcie z zakresu doktryny prawa administracyjnego. „Zakładem administracyjnym w znaczeniu formalnym jest państwowa jednostka organizacyjna, niebędąca ani organem państwowym ani przedsiębiorstwem państwowym (zjednoczeniem)”. W znaczeniu materialnym „zakładem administracyjnym jest państwowa jednostka organizacyjna, niebędąca organem państwa, która dla wykonywania swoich podstawowych zadań ma prawo nawiązywać stosunki administracyjnoprawne” (por. *E. Ochendowski, Zakład administracyjny jako podmiot administracji państwowej*, Poznań 1969, s. 105 i 107 cyt. za *P. Chmielnicki, Zakłady administracyjne w Polsce. Ustrój wewnętrzny*, Warszawa 2008, s. 52). Co przy tym istotne, zakład administracyjny (publiczny) jako jedna z form decentralizacji nie podlega władzy hierarchicznej organów administracji rządowej i sprawuje funkcje administracji publicznej samodzielnie, korzystając z władztwa zakładowego. Istotę władztwa zakładowego stanowi zakres upoważnień dla organów zakładu do jednostronnego kształtowania stosunków prawnych z użytkownikami zakładu (w tym wypadku z aplikantami), jak również z osobami, które znalazły się na terenie zakładu w innym charakterze (por. uzasadnienie wyr. NSA z 18.5.2017 r., I OSK 2394/15, orzeczenia.nsa.gov.pl, dostęp: 24.4.2018 r.).

Podstawowym celem funkcjonowania Krajowej Szkoły jest kształcenie i doskonalenie kadr sądów powszechnych i prokuratury.

3 3. Nadzór nad Krajową Szkołą. W ust. 3 niniejszego przepisu ustawodawca powierzył Ministrowi Sprawiedliwości nadzór nad Krajową Szkołą, co jest rozwiązaniem w pełni zasadnym. Minister Sprawiedliwości jest bowiem organem naczelnym, który kieruje działaniem administracji rządowej sprawiedliwość. Stosownie zaś do art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy z 4.9.1997 r. o działach administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 888 ze zm.), dział sprawiedliwość obejmuje sprawy sądownictwa, a ponadto Minister Sprawiedliwości jest właściwy w sprawach sądownictwa w zakresie spraw niezastrzeżonych odrębnymi przepisami do kompetencji innych organów państwowych z uwzględnieniem niezawisłości sędziowskiej (por. art. 24 ust. 3 tej ustawy). Nie ulega przy tym wątpliwości, że zadania realizowane przez Krajową Szkołę związane są z sądownictwem i jego funkcjonowaniem. Poza tym, samodzielność funkcjonowania Krajowej Szkoły nie oznacza, że żaden z podmiotów państwowych w pewnym zakresie nie może sprawować nad nią nadzoru.

Omawiana regulacja nie wskazuje bliżej, na czym ma polegać nadzór Ministra Sprawiedliwości nad Krajową Szkołą, ale za to wskazuje kryterium tego nadzoru – legalność, czyli zgodność działania Krajowej Szkoły z przepisami ustawowymi i jej statutem. W praktyce oznacza to, że Minister Sprawiedliwości nie jest upoważniony do sprawowania nadzoru nad Krajową Szkołą w zakresie innych kryteriów, np. gospodarczości i celowości. Natomiast samo pojęcie „nadzór” jest typowym zwrotem języka prawniczego. Pojęcie to jest używane najczęściej do określenia sytuacji, w której organ nadzorujący jest wyposażony w środki oddziaływania na postępowanie organów czy jednostek nadzorowanych, nie może jednak wyłączać tych organów w ich działalności [por. *M. Wierzbowski, A. Wiktorowska*, Podstawowe pojęcia teoretyczne w nauce prawa administracyjnego, w: *M. Wierzbowski* (red.), *Prawo administracyjne*, Warszawa 2015, s. 80]. Podobnie w art. 5 ust. 2 pkt 3 komisyjnego projektu ustawy – Przepisy ogólne prawa administracyjnego (druk sejmowy Nr 3942, Sejm RP VI kadencji, [http://orka.sejm.gov.pl/Druk6ka.nsf/0/8F21C6C714261B99C1257849003B79D6/\\$file/3942.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druk6ka.nsf/0/8F21C6C714261B99C1257849003B79D6/$file/3942.pdf), dostęp: 24.4.2018 r.) przyjęto, że nadzór oznacza ustawowe upoważnienie do stosowania aktów lub czynności wiążących podmiot nadzorowany, w tym również wzruszania jego aktów lub czynności. Pojęcie nadzoru jest przy tym zwrotem szerszym niż kontrola, gdyż obok niej obejmuje prawo wiążącego oddziaływania na organy bądź podmioty nadzorowane. W kon-

sekwencji należy przyjąć, że nadzór Ministra Sprawiedliwości nad Krajową Szkołą oznacza, że Minister Sprawiedliwości został wyposażony w pewne środki oddziaływania władczego nad Krajową Szkołą. Co jednak warto podkreślić, Minister Sprawiedliwości, kierując się zasadą legalizmu (por. art. 7 Konstytucji RP), może stosować tylko te środki, które są *expressis verbis* przez przepisy przewidziane. W tym miejscu warto dodać, że w ramach sprawowanego nadzoru Ministrowi Sprawiedliwości przysługują zarówno środki oddziaływania merytorycznego, jak i personalnego. Do tych pierwszych zaliczyć należy m.in. nadawanie statutu Krajowej Szkoły, w drodze rozporządzenia (por. art. 3 KSSiPU) czy zatwierdzanie dokumentu dotyczącego ustalania i realizowania rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły w zakresie zgodności z planem finansowym (por. art. 15 ust. 3 KSSiPU). Przykładem drugiego rodzaju środka nadzorczego jest kompetencja Ministra Sprawiedliwości do odwołania Dyrektora Krajowej Szkoły, w przypadkach określonych w art. 12 ust. 5a KSSiPU, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa i Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym.

Art. 2. [Zadania Krajowej Szkoły; sposób realizacji zadań]

1. Zadaniem Krajowej Szkoły są:

- 1) prowadzenie aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorowskiej, których celem jest uzyskanie przez aplikantów niezbędnej wiedzy i praktycznego przygotowania do zajmowania stanowisk sędziowskiego i asesora sądowego, prokuratora i asesora prokuratury;**
- 2) szkolenie i doskonalenie zawodowe sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury w celu uzupełnienia ich specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych;**
- 3) szkolenie i doskonalenie zawodowe referendarzy sądowych, asystentów sędziów, asystentów prokuratorów, kuratorów zawodowych oraz urzędników sądów i prokuratury w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych;**
- 4) prowadzenie analiz i badań służących ustaleniu kompetencji i kwalifikacji wymaganych na stanowiskach pracy w sądach i prokuraturze w celu ich wykorzystania w działalności szkoleniowej;**

- 5) prowadzenie analiz i badań służących ustaleniu potrzeb szkoleniowych osób zajmujących w sądach i prokuraturze stanowiska wymienione w pkt 2 i 3.
2. Krajowa Szkoła realizuje zadania w szczególności przez:
- 1) opracowywanie programów aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej oraz organizowanie tych aplikacji;
 - 2) przygotowywanie i organizowanie egzaminów sędziowskiego, prokuratorskiego i referendarskiego;
 - 3) opracowywanie programów i organizowanie szkoleń i innych cyklicznych form doskonalenia zawodowego;
 - 4) koordynowanie działalności szkoleniowej sądów i prokuratury;
 - 5) przygotowywanie oraz organizowanie konferencji, sympozjów i seminariów;
 - 6) współpracę międzynarodową;
- 6a) współdziałanie z jednostkami naukowymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi oraz innymi podmiotami w zakresie działalności szkoleniowej oraz innych form doskonalenia zawodowego;
- 7) prowadzenie działalności wydawniczej związanej z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1;
 - 8) pozyskiwanie i wykorzystywanie funduszy pomocowych przeznaczonych na finansowanie zadań, o których mowa w ust. 1;
 - 9) wykonywanie innych zadań związanych z doskonaleniem kadr sądów i prokuratury, a także z potrzebami sądownictwa i prokuratury, wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Krajowego.

2a. Prezesi sądów powszechnych oraz prokuratorzy kierujący powszechnymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury współpracują z Dyrektorem Krajowej Szkoły przy realizacji zadań Krajowej Szkoły.

2b. Akta prawomocnie zakończonych postępowań przygotowawczych i sądowych mogą być udostępniane Krajowej Szkole dla celów dydaktycznych, z wyjątkiem akt obejmujących informacje niejawne. Dyrektor Krajowej Szkoły może upoważnić wykładowcę Krajowej Szkoły lub koordynatora zajęć do wystąpienia w imieniu Krajowej Szkoły o kopie tych akt.

2c. W przypadku akt mających postać elektroniczną kopie akt przekazuje się Krajowej Szkole na informatycznym nośniku danych. W przypadku protokołu sporządzonego za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk Krajowej Szkole udostępnia się zapis dźwięku albo obrazu i dźwięku przy użyciu urządzenia służącego do odtworzenia zapisu, za pomocą konta w systemie teleinformatycznym albo na informatycznym nośniku danych.

3. Krajowa Szkoła ma prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem orła, ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, oraz nazwą szkoły w otoku na podstawie przepisów ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 625 i 1948 oraz z 2018 r. poz. 138).

Spis treści

	Nb
1. Zadania Krajowej Szkoły	1
2. Sposoby realizacji zadań	2
3. Obowiązek współpracy przy realizacji zadań	3
4. Udostępnianie akt Krajowej Szkole	4
5. Pieczęć Krajowej Szkoły	5

1. **Zadania Krajowej Szkoły.** Dyspozycja ust. 1 omawianego 1 przepisu wymienia zadania, jakie realizuje Krajowa Szkoła. Co prawda katalog ten ma charakter zamknięty, ale nie można wykluczyć sytuacji, kiedy na mocy przepisu odrębnego Krajowa Szkoła będzie realizowała inne zadania *expressis verbis* w nim niewymienione.

Co warte zaznaczenia, treść i kształt ww. zadań został nadany ZmKSSiPU z 2017 r., co było podyktowane m.in. przywróceniem Krajowej Szkole pełnych kompetencji do organizowania przebiegu aplikacji, w tym także organizowania odbywanych w ramach aplikacji praktyk, oraz odejściu od przyznania aplikantowi aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej statusu pracownika sądu albo prokuratury (zob. uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy Nr 1406, Sejm RP VIII ka-

dencji, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?documentId=66128F0ACE4D71BCC12580EB0038E327>, dostęp: 24.4.2018 r.).

- 2 2. Sposoby realizacji zadań.** Treść ust. 1 uściśla ust. 2 komentowanego artykułu, który wskazuje sposoby realizacji zadań przez Krajową Szkołę. Wyliczenie tych sposobów ma jedynie charakter przykładowy (zob. zwrot „w szczególności przez”), co w praktyce oznacza, że Krajowa Szkoła może stosować jeszcze inne środki w celu wykonania nałożonych na nią przez ustawodawcę zadań. Warto zwrócić uwagę na duże zróżnicowanie sposobów wykonania zadań przez Krajową Szkołę. Ustęp 1 wymienia bowiem z jednej strony sformalizowane środki realizacji zadań wymagające szczegółowej podstawy prawnej i trybu ich realizacji (np. przygotowywanie i organizowanie egzaminów: sędziowskiego, prokuratorskiego i referendarskiego), z drugiej zaś wymienia środki zdecydowanie mniej sformalizowane (przykładowo współdziałanie z jednostkami naukowymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi oraz innymi podmiotami w zakresie działalności szkoleniowej oraz innych form doskonalenia zawodowego).
- 3 3. Obowiązek współpracy przy realizacji zadań.** Treść ust. 2a nakłada na prezesów sądów powszechnych oraz prokuratorów kierujących powszechnymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury obowiązek współpracy z Dyrektorem Krajowej Szkoły przy realizacji zadań Krajowej Szkoły. Przepis ten nie określa jednak wyraźnie, na czym współpraca ta miałaby polegać. Niemniej powinna ona mieć związek z realizacją zadań Krajowej Szkoły wymienionych w ust. 2. Poza tym może ona polegać na udostępnieniu akt prawomocnie zakończonych postępowań przygotowawczych i sądowych (ust. 2b). Warunki i tryb współpracy może regulować porozumienie zawierane między Dyrektorem Krajowej Szkoły a prezesem określonego sądu powszechnego (prokuratora kierującego daną powszechną jednostką organizacyjną prokuratury).
- 4 4. Udostępnianie akt Krajowej Szkole.** Akta prawomocnie zakończonych postępowań przygotowawczych i sądowych mogą być, co do zasady, udostępniane Krajowej Szkole dla celów dydaktycznych. Wyjątkiem są tutaj akta obejmujące informacje niejawne (por. ust. 2b komentowanej normy). Dyrektor Krajowej Szkoły może wystąpić osobiście o kopie akt prawomocnie zakończonych postępowań przygotowawczych i sądowych lub może upoważnić wykładowcę Krajowej Szkoły lub koordynatora zajęć do wystąpienia w imieniu Krajowej

Szkoły o kopie tych akt. W przypadku akt mających postać elektroniczną kopie akt przekazuje się Krajowej Szkole na informatycznym nośniku danych. W razie zaś protokołu sporządzonego za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk Krajowej Szkole udostępnia się zapis dźwięku albo obrazu i dźwięku przy użyciu urządzenia służącego do odtworzenia zapisu, za pomocą konta w systemie teleinformatycznym albo na informatycznym nośniku danych (ust. 2c omawianego przepisu).

5. Pieczęć Krajowej Szkoły. Ustęp 3 niniejszego artykułu przyznaje Krajowej Szkole uprawnienie do używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem orła, ustalonym dla godła RP, oraz nazwą szkoły w otoku. Jednocześnie nie określa zasad, ani warunków używania tej pieczęci, tym niemniej w tym zakresie odsyła do przepisów ustawy z 31.1.1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 441). Koresponduje to z art. 2a pkt 13 tej ustawy, zgodnie z którym wizerunku orła ustalonego dla godła używają inne podmioty, jeżeli przepisy szczególne uprawniają je do używania wizerunku orła. Stosownie do art. 16c ust. 1 ww. ustawy, urzędową pieczęcią jest metalowa, tłoczona pieczęć okrągła zawierająca pośrodku wizerunek orła ustalony dla godła RP, a w otoku napis odpowiadający nazwie podmiotu uprawnionego do używania urzędowej pieczęci.

Art. 3. [Statut Krajowej Szkoły]

Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, nadaje statut Krajowej Szkoły, określający jej ustrój, organizację, siedzibę oraz symbole, mając na uwadze konieczność stworzenia odpowiednich warunków organizacyjnych niezbędnych dla prawidłowej realizacji zadań przez Krajową Szkołę.

Spis treści

	Nb
1. Statut Krajowej Szkoły	1
2. Przepisy wykonawcze	2

1. Statut Krajowej Szkoły. Przedmiotowy artykuł zawiera upoważnienie ustawowe dla Ministra Sprawiedliwości do nadania, w drodze rozporządzenia, statutu Krajowej Szkoły, określającego jej ustrój,

organizację, siedzibę oraz symbole, mając na uwadze konieczność stworzenia odpowiednich warunków organizacyjnych niezbędnych dla prawidłowej realizacji zadań przez Krajową Szkołę. W tym miejscu trzeba zauważyć, że statut Krajowej Szkoły, obok przepisów KSSiPU, stanowi podstawę jej działania, co jest zresztą rozwiązaniem standardowym dla państwowych osób prawnych, zob. np. art. 96 ust. 7 ustawy z 27.8.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1938 ze zm.), zgodnie z którym Narodowy Fundusz Zdrowia działa na podstawie ustawy i statutu. Wpisuje się to także w dyspozycję art. 35 KC, która stanowi, że powstanie, ustrój i ustanie osób prawnych określają właściwe przepisy; w wypadkach i w zakresie w przepisach tych przewidzianych organizację i sposób działania osoby prawnej reguluje także jej statut.

2 2. Przepisy wykonawcze. Upoważnienie ustawowe, o którym mowa w komentowanym przepisie, obecnie wykonuje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 19.8.2015 r. w sprawie nadania statutu Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. z 2015 r. poz. 1209 ze zm.). Statut Krajowej Szkoły określa załącznik do tego rozporządzenia. Zgodnie z nim, Krajową Szkołą kieruje Dyrektor Krajowej Szkoły przy pomocy zastępców (§ 2 statutu). W skład Krajowej Szkoły wchodzi:

- 1) Ośrodek Aplikacji Sędziowskiej;
- 2) Ośrodek Aplikacji Prokuratorskiej;
- 3) Ośrodek Szkolenia Ustawicznego i Współpracy Międzynarodowej;
- 4) Biuro Dyrektora;
- 5) Biuro Administracyjne (§ 3 statutu).

Ośrodkiem i biurem kieruje Dyrektor Krajowej Szkoły lub jego zastępca. W ośrodkach i biurach mogą być tworzone i znoszone działy, sekcje i samodzielne stanowiska pracy. W Biurze Administracyjnym mogą być prowadzone ośrodki szkoleniowe oraz Dom Aplikanta. Wewnętrzną organizację ośrodków i biur określa regulamin organizacyjny Krajowej Szkoły (por. § 5 statutu).

Krajowa Szkoła może prowadzić działalność gospodarczą w zakresie usług noclegowych i gastronomicznych, organizacji konferencji, zjazdów, sympozjów i innych imprez grupowych o charakterze szkoleniowym lub reprezentacyjnym, wynajmu sal i lokali, a także związaną z działalnością wydawniczą. Działalność ta jest prowadzona przez

wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę Krajowej Szkoły (por. § 6 statutu). Siedzibą Krajowej Szkoły jest Kraków, ale ośrodki i biura Krajowej Szkoły mogą mieścić się w innej miejscowości (zob. § 7 statutu).

Art. 4. [Odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących państwowych szkół wyższych]

Do mienia i finansów Krajowej Szkoły stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące państwowych szkół wyższych. Uprawnienia ministra właściwego w rozumieniu tych przepisów w odniesieniu do Krajowej Szkoły wykonuje Minister Sprawiedliwości.

Spis treści

	Nb
1. Mienie i finanse	1
2. Odpowiednie stosowanie PrSzkolWyż	2

1. Mienie i finanse. Przepisy KSSiPU nie regulują *expresiss verbis* 1 kwestii związanych z mieniem i finansami Krajowej Szkoły. Nie oznacza to jednak luki prawnej, gdyż komentowany przepis stanowi, że do mienia i finansów Krajowej Szkoły stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące państwowych szkół wyższych. Odesłanie do odpowiedniego stosowania ww. przepisów wynika stąd, że Krajowa Szkoła nie jest państwową szkołą wyższą, a zatem stosowanie tych regulacji wymaga uwzględnienia szczególnego ustroju Krajowej Szkoły i charakteru zadań przez nią realizowanych. Wymaga przy tym podkreślenia, że odpowiednie zastosowanie przepisu może polegać na jego zastosowaniu wprost, z odpowiednimi modyfikacjami lub na odmowie jego zastosowania ze względu na określone różnice (por. *L. Morawski, Zasady wykładni prawa*, Toruń 2006, s. 215). W celu rozwiania jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych ustawodawca w omawianej regulacji wprost przesądził, że uprawnienia ministra właściwego w rozumieniu przepisów dotyczących państwowych szkół wyższych w odniesieniu do Krajowej Szkoły wykonuje Minister Sprawiedliwości. Rozwiązanie takie wynika z tego, że Krajowa Szkoła została utworzona *ex lege*, a Minister Sprawiedliwości jest organem nadzorczym nad Krajową Szkołą.

2 2. Odpowiednie stosowanie PrSzkolWyż. Przepisy dotyczące państwowych szkół wyższych zawarte są przede wszystkim w PrSzkolWyż. Regulacje rozdz. 4 działu II tej ustawy normują zagadnienia związane z mieniem i finansami uczelni i to zwłaszcza one w zakresie uczelni publicznych znajdują odpowiednie zastosowanie do Krajowej Szkoły. Tytułem przykładu można wskazać, że mienie Krajowej Szkoły obejmuje własność i inne prawa majątkowe (por. art. 89 PrSzkolWyż w zw. z art. 4 KSSiPU). Działalność Krajowej Szkoły jest finansowana z dotacji z budżetu państwa na zadania ustawowo określone oraz może być finansowana z przychodów własnych (zob. art. 92 ust. 1 PrSzkolWyż w zw. z art. 4 KSSiPU). Wydatki budżetu państwa planowane na finansowanie działalności Krajowej Szkoły, w części dotyczącej wynagrodzeń waloryzowane są corocznie, co najmniej o średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalony w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy. Z kolei wydatki budżetu państwa planowane na finansowanie działalności, w części niedotyczącej wynagrodzeń waloryzowane są corocznie, co najmniej o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług ustalony w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy (por. art. 93 ust. 1 PrSzkolWyż w zw. z art. 4 KSSiPU). Stosownie zaś do art. 101 ust. 1 PrSzkolWyż w zw. z art. 4 KSSiPU, Krajowa Szkoła utworzyła fundusz zasadniczy, który odzwierciedla wartość jej mienia.

Z drugiej strony wiele przepisów PrSzkolWyż w zakresie mienia i finansów uczelni publicznych nie znajdzie zastosowania do Krajowej Szkoły z uwagi na ich bezprzedmiotowość lub sprzeczność z regulacjami KSSiPU. Na przykład nie znajdzie zastosowania art. 94a PrSzkolWyż, ponieważ w Krajowej Szkole nie ma doktorantów.

Rozdział 2. Organy Krajowej Szkoły

Wprowadzenie

1 1. Zakres regulacji. W rozdziale tym uregulowano przede wszystkim kwestie związane z organami Krajowej Szkoły. Warto bowiem pamiętać, że państwowa osoba prawna działa przez swoje organy. Uregulowano też sprawy związane z nadzorem nad wewnętrznymi komórkami Krajowej Szkoły.

Art. 5. [Organy Krajowej Szkoły]**Organami Krajowej Szkoły są:**

- 1) Rada Programowa;
- 2) Dyrektor.

Spis treści

	Nb
1. Organy	1
2. Rada programowa	2
3. Dyrektor	3

1. **Organy.** Jak wynika z komentowanego artykułu ustawodawca przewidział dwa organy Krajowej Szkoły, do których zaliczył Radę Programową oraz Dyrektora. Zgodnie z uzasadnieniem dołączonym do pierwotnego rządowego projektu ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, Krajowa Szkoła była jednostką organizacyjną działającą w ramach Ministerstwa Sprawiedliwości, która jednak, z uwagi na swoje funkcje i zadania, musi uzyskać gwarancję niezależności od wpływów politycznych (druk sejmowy Nr 946, Sejm RP VI kadencji (<http://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/006424A06EEE79AFC12574C0002C0DC2?OpenDocument>, dostęp: 20.1.2018 r.). Z tego względu musi być określony szczególnie tryb powoływania i odwoływania członków Rady Programowej oraz Dyrektora Krajowej Szkoły, przy założeniu – co do zasady – kadencyjności sprawowania funkcji. Ponadto, w skład Rady Programowej wchodzi osoby wskazane przez organy i instytucje reprezentujące zarówno władzę wykonawczą (Ministra Sprawiedliwości), jak i sędziów, prokuratorów oraz środowiska uniwersyteckie (KRS, Radę Prokuratorów, I Prezesa SN, Prezesa NSA i rady wydziałów szkół wyższych). Wzmocnieniu realnego, bieżącego wpływu powyższych organów i instytucji na skład Rady służy kadencyjność członków Rady. Daje to także gwarancję ciągłości realizacji przez Radę jej bardzo ważnych ustawowych zadań, zapewniających prawidłowe funkcjonowanie Krajowej Szkoły. Dyrektor Krajowej Szkoły jest organem, który kieruje tą jednostką i bierze odpowiedzialność za jej należyte funkcjonowanie, w związku z czym zostaje wyposażony w szerokie kompetencje. Należy zauważyć, że poprzednio obowiązująca ustawa z 1.7.2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz.U. Nr 169, poz. 1410 ze zm.), która utraciła

swoją moc obowiązującą 4.3.2009 r. również przewidywała dwa organy, którymi były Rada Programowa i Dyrektor.

- 2 **2. Rada programowa.** Rada programowa powoływana jest zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości, a w jej skład wchodzi sędziowie i prokuratorzy oraz przedstawiciele samorządów zawodów prawniczych. Obecny skład Rady Programowej został powołany na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 29.5.2017 r. w sprawie powołania Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (Dz.Urz. MS z 2017 r. poz. 144).
- 3 **3. Dyrektor.** Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury powołuje Minister Sprawiedliwości na okres 5 lat, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa i Krajowej Rady Prokuratury.

Art. 6. [Rada Programowa]

1. W skład Rady Programowej, zwanej dalej „Radą”, wchodzi Dyrektor Krajowej Szkoły i nie więcej niż 12 członków powoływanych przez Ministra Sprawiedliwości, w tym:

- 1) członek wskazany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) 2 członków wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości spośród sędziów;
- 3) 2 członków wskazanych przez Prokuratora Krajowego spośród prokuratorów;
- 4) członek wskazany przez Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym;
- 5) członek wskazany przez Krajową Radę Sądownictwa;
- 6) członek wskazany przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;
- 7) członek wskazany przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 8) 3 członków wskazanych przez podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych prowadzące kształcenie na kierunku prawo.

2. (uchylony)

3. Członkiem Rady może być wyłącznie sędzia, prokurator, osoba posiadająca tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych, sędzia albo prokurator w stanie spoczynku.

4. Kadencja członków Rady trwa 4 lata. W razie odwołania członka Rady z przyczyn, o których mowa w art. 8 albo jego śmierci, jego następcą pełni obowiązki do końca kadencji zastępowanego członka Rady.

5. (uchylony)

6. Minister Sprawiedliwości nie później niż na 3 miesiące przed dniem upływu kadencji członków Rady zwraca się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuratora Krajowego, Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, Krajowej Rady Sądownictwa, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i podstawowych jednostek organizacyjnych szkół wyższych prowadzących kształcenie na kierunku prawo o wskazanie kandydatów na członków Rady. Wskazanie kandydatów następuje najpóźniej na 30 dni przed dniem upływu kadencji członków Rady.

Spis treści

	Nb
1. Skład Rady Programowej	1
2. Skład Rady Programowej stosownie do pierwotnego brzmienia art. 6	2
3. Zmiany wprowadzone ustawą z 9.4.2015 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury . . .	3
4. Aktualny skład Rady Programowej	4
5. Przedstawiciel Prezydenta w RP	5
6. Przedstawiciele szkół wyższych	6
7. Przesłanka zwolnienia z wymogu wykonywania wolnego zawodu	7
8. Legitymacja bierna do Rady Programowej	8
9. Kadencja	9
10. Okres trwania kadencji	10
11. Tryb powoływania członków Rady Programowej	11

1. Skład Rady Programowej. Poprzednio obowiązująca ustawa **1** z 1.7.2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz.U. Nr 169, poz. 1410 ze zm.) w art. 6 przewidywała, że Rada Programowa składa się z 9 członków, w skład której wchodziło: 5 członków wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, 2 członków wskazanych przez KRS spośród sędziów oraz 2 członków

wskazanych przez Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym spośród prokuratorów.

- 2 2. Skład Rady Programowej stosownie do pierwotnego brzmienia art. 6.** W pierwotnym brzmieniu art. 6 Rada Programowa składała się z nie więcej niż 15 członków, w tym z 3 członków wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, 3 członków wskazanych przez KRS, 3 członków wskazanych przez Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, członka wskazanego przez Pierwszego Prezesa SN, członka wskazanego przez Prezesa NSA, członka wskazanego przez podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych prowadzące kształcenie na kierunku prawo, członka wskazanego przez Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, członka wskazanego przez Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych, członka wskazanego przez Prezesa Krajowej Rady Notarialnej.
- 3 3. Zmiany wprowadzone ustawą z 9.4.2015 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.** Ustawą z 9.4.2015 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 694) skład Rady Programowej został rozszerzony i Rada składała się z 18 członków, w skład której wchodziło: 3 członków wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, 3 członków wskazanych przez Krajową Radę Sądownictwa, 3 członków wskazanych przez Prokuratora Generalnego, 3 członków wskazanych przez Krajową Radę Prokuratury, członek wskazany przez Pierwszego Prezesa SN, członek wskazany przez Prezesa NSA, członek wskazany przez podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych, prowadzące kształcenie na kierunku prawo, członek wskazany przez Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, członek wskazany przez Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych i członek wskazany przez Prezesa Krajowej Rady Notarialnej. Tym samym w skład Rady Programowej weszło 3 członków wskazanych przez Prokuratora Generalnego.
- 4 4. Aktualny skład Rady Programowej.** Obecne brzmienie art. 6 zostało nadane ZmKSSiPU z 2017 r. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 6 ust. 1 w skład Rady Programowej wchodzi Dyrektor Krajowej Szkoły i nie więcej niż 12 członków powoływanych przez Ministra Sprawiedliwości, w tym: członek wskazany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, 2 członków wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości spośród sędziów, 2 członków wskazanych przez Pro-

kuratora Krajowego spośród prokuratorów, członek wskazany przez Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, członek wskazany przez Krajową Radę Sądownictwa, członek wskazany przez Pierwszego Prezesa SN, członek wskazany przez Prezesa NSA i 3 członków wskazanych przez podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych prowadzące kształcenie na kierunku prawo. Tym samym w skład Rady Programowej z urzędu wchodzi Dyrektor Krajowej Szkoły.

5. Przedstawiciel Prezydenta w RP. W Radzie Programowej 5 zasiada przedstawiciel Prezydenta RP z uwagi na udział głowy państwa w procesie nominacyjnym sędziów. Jak wynika z uzasadnienia dołączonego do pierwotnego rządowego projektu ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, z uwagi na konieczność zachowania możliwości sprawnego działania Rady Programowej i zmniejszenia kosztów jej funkcjonowania zaproponowano ograniczenie liczby jej członków, przy pozostawieniu w jej składzie przedstawicieli Krajowej Rady Sądownictwa, Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, Pierwszego Prezesa SN i Prezesa NSA. Ponadto włączono do składu Rady 3 członków (zamiast, jak dotychczas, jednego członka) wskazywanego przez podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych prowadzące kształcenie na kierunku prawo.

6. Przedstawiciele szkół wyższych. Zaproszenie do udziału w Radzie Programowej przedstawiciela wydziałów prawa szkół wyższych ma również swoje głębokie uzasadnienie. Zapewnia to ze strony uczelni bieżącą informację o planowanych kierunkach zmian programów studiów, a ze strony Krajowej Szkoły wpływ na te kierunki przez pryzmat potrzeb praktyki (druk sejmowy Nr 946, Sejm RP VI kadencji).

7. Przesłanka zwolnienia z wymogu wykonywania wolnego zawodu. W przypadku osób, które posiadają stopień doktora habilitowanego nauk prawnych albo tytuł profesora, zrezygnowano z wymagania, aby byli to jednocześnie przedstawiciele wolnych zawodów prawniczych. Dotychczasowa regulacja zbyt ograniczała dobór członków Rady Programowej, a co istotne – nie działała na zasadzie wzajemności. Wskazać należy, że w żadnych władzach korporacji prawniczych nie zasiadają sędziowie i prokuratorzy. Do składu Rady, Minister Sprawiedliwości wskazywałby dwóch sędziów, zaś Prokurator Krajowy dwóch prokuratorów (druk sejmowy Nr 1406, Sejm RP VIII ka-